

Antibiotikoen transmisio elektronikoa arautu da 18/04/26

Joan den apirilaren 18an, [191/2018 Errege-Dekretua](#) argitaratu zen, giza kontsumorako diren animaliei zuzendutako antibiotikoen albaitarien aginduen datuen transmisio elektronikoa ezartzen duena.

Arau berria **giza kontsumorako zuzenduta doazan antibiotikoetako albaitarien agindu guztiei aplikatuko da** eta transmisio elektronikoko hauen baldintzak arautzen ditu, **ezarritz:**

- **Albaiteroek, lan egiten dituzten ustategietako giza-kontsumorako diren animaliei ezarritako antibiotikoen datuak administrazioari eman behar diote.**

Honela, albaitarien eremuan, [Antibiotikoen erresistentziaren aurkako Plana](#) betetzen da, arauaren aplikazioak datu kuantitatiboak emango dituen gero eta, beste alde batetik, erabilera egokiaren gainean kontzientziatuko du.

Etxeko hegaztiak modu osasungarrian haztea 18/03/28

Nola prebeni ditzakegu Salmonella edo Hegazti gripearen ondoriozko infekzioak hegaztiak haztean?

Galdera horren eta beste hainbaten erantzuna [CDC](#) Gaixotasunen Prebentzio eta Kontrolerako AEBetako Zentroak egindako material interesgarrian aurkituko dugu.

Oro har erraz aurki dezakegu arrautzak manipulatu eta kontsumitu ondoren *Salmonella* infekzioa prebenitzeko moduei buruzko informazioa; alabaina, nahiko zaila gertatzen da **hegaztiak haztean eta haiekin kontaktuan egotean infekzioak saihesteko moduei buruzko informazio osoa aurkitzea.**

Hegazti bizidunekin (**txitak, ahateak, antzarak**) kontaktuan egoteak eta/edo haiek **manipulatzeak nolabaiteko arriskua ekar dezake**, arrisku-taldeetan batik bat, hala nola haurren artean.

Esate baterako, *Salmonella* bakterioa, hegaztien gorozkietan ez ezik, hegaztien gorputzean egon ohi da (lumetan, hanketan...), baita itxuraz garbi badaude ere, eta ingurunean ere egon daiteke

(hazkuntza-lekuko zoruan, asketan, urasketan...).

Infekzio-arriskua are handiagoa izan ohi da hegaztiak edota materialak ukitu edo manipulatu ostean eskuak ahora eramaten baditugu; hori sarriago gertatzen da haurren artean.

- **Horregatik, garrantzitsua da eskuak uraz eta xaboiak garbitzea hegaztiekin edo haien inguruko materialekin kontaktuan egon ondoren.**

Salmonellaren ondoriozko infekzioaren prebentzioa

Hegaztien hazkuntzan:

- **Eskuak uraz eta xaboiak garbitu** (hala badagokio, desinfektatzailearekin) eta hurrek eskuak garbitzen dituztela begiratu.
- **Erosi hegaztiak hazkuntza-zentro baimenduek hornitzen dituzten establezimenduetan.**
- **Hegazti bizidunei ez utzi etxe barruko guneeetara sartzen**, eta are gutxiago sukaldera edo elikagaiak gordetzen diren lekura.
- **Oinetako bereziak** erabili hegaztiak hazten diren eremura sartzeko.
- **Ez jan eta ez edan** hegaztiak hazten diren eremuan.

Hegazti-gripearen ondoriozko infekzioaren prebentzioa

A hegazti-gripearen birusak normalean ez du infekziorik eragiten gizakiengan. Hala eta guztiz ere, kasu batzuk agertu izan dira noizean behin; batez ere, hegaztiekin kontaktu estua eduki denean eta higiene-egoera kaskarra zenean.

Nolanahi ere, **gogoan izan** behar dira jarraibide hauek:

- **Ez izan kontaktu zuzenik hegazti basatiekin.**
- **Ez izan kontakturik etxeko hegazti hilekin.**
- **Ez egon kontaktuan hegaztien gorozkiak dauden guneeekin.**

Bidaietan

Ez dago inolako mugarik pertsonak kutsatu izan diren herrialdeetara bidaiatzeko. Dena dela, **komeni da hauek kontuan hartzea:**

- **Ez bisitatu hegaztiak dauden haztegiak**, merkatuak edo zentroak.
- **Ez prestatu edo jan gutxi egindako** hegazti-haragi edo -produktuak.
- Higiene- eta **garbiketa-ohiturak praktikan jarri**.
- **Medikuarenera jo**, bidaian zehar edo ondoren **gaixotuz gero**.

Informazio gehiago:

- [Nola euki etxeko hegaztiak](#) - CDC
- [Biosegurtasuneko fitxak](#) - ERPA, AVIALTER

Hegazti-gripearen egoera Europan (2017ko aza. - 2018ko ots.) 18/03/27

Europan, 2017ko azaroaren 16tik 2018ko otsailaren 15era bitartean, oso patogenoa den hegazti-gripearen (IAAP, H5N6) agerraldi bat eta IAAPren (H5N8) bost agerraldi detektatu dira eskortako hegaztietan, IAAPren (H5N6) beste bi agerraldi gatibu dauden hegaztietan, eta IAAPren (H5N6) 22 kasu hegazti basatietan.

Azterturiko kasuen arabera, IAAPren birusak (H5N6) ez die hainbeste erasan eskortako hegaztiei, IAAPren birusarekin (H5N8) alderatuta. Horrez gain, gaur artean ez da frogatu Europan dabiltzan IAAPren birusek (H5N6) zerikusia dutenik gizakiak infektatzen dituzten kladoekin.

Bestalde, eta Bulgariako txostenen arabera, badirudi apalduz doazela IAAPrekin (H5N8) infektaturiko ahateen zantzu klinikoak.

Alabaina, IAAP (H5N8) oraindik ere presente dago Europan, eta oso hedatuta inguruko eskualdeetan. IAAPk (H5) hiru hilabeteotan hegazti basatietan eragin dituen heriotza-kasu gehienak banako hegaztien arteko kasu puntualekin lotuta daude. Gainera, patogenotasun eskaseko hegazti-gripearen 20 agerraldi jakinarazi dira hiru estatu kidetan.

Egoera hori ikusirik, ondorio hau atera da, besteak beste: **Europar arrisku txikia dago herritarrei animalien bidez gripea transmititzeko.**

Bestalde, **A hegazti-gripeak (H7N4) kutsatutako gizaki baten lehen kasua jakinarazi da Txinan**; horrek agerian jartzen du hegazti-gripearen birus emergenteek gaixotasuna gizakiei transmititzeko arriskua dagoela. **Aurrerantzean ere zorrotz kontrolatu behar da Afrikan eta Ekialde Hurbilean zein den IAAPren (H5N1 eta H5N8) egoera.** Birusa kontrolik gabe hedatzen bada, eta gerora geografikoki Europarekin lotuta dauden eskualdeetan bilakaera genetikoa baldin badu, kezka areagotuko da eta birusa hedatzeko arrisku handiagoa sortuko da. Oraindik ere uste da hirugarren herrialdeetatik migrazio-hegaztien bidez IAAP Europara sartzeko arriskua askoz txikiagoa dela hegoaldeko mugak zeharkatzen dituzten hegazti basatien artean, ipar-ekialdeko mugak zeharkatzen dituzten hegaztien artean baino. Gripea merkataritzaren bidez transmititzeko arriskua, berriz, oso-oso txikia da oraindik.

[IAAPren egoerari buruzko hiru hilean behingo txostena](#)

Dermatosi nodular kutsakorren aurkako txertaketaren eraginkortasuna 18/02/27

2007an Europako hego-ekialdeko herrialdeetan dermatosi nodular kutsakorren (DNK) agerraldien kopuruak behera egin izanak **adierazten du ezarritako txertaketaren estrategia (txerto bizi ahuldua) eraginkorra dela.**

Europako Batzordeak EFSari eskatu zion Europako hego-ekialdeko herrialdeetan DNKren izurrien azterketa epidemiologikoa egin zezala, Europako hego-ekialdeko herrialde kaltetuetan (EBkoak izan ala ez) jasotako datuetan oinarrituta.

Txostenaren ondorioak

- Turkia alde batera utzita, Europako hego-ekialdean izurria **2015ean hasi zenetik, DNKren 7.900 agerraldi jakinarazi dira**, eta gutxi gorabehera 13.650 animalia kutsatu dira.
- **2016an, DNKren 7.483 agerraldi** jakinarazi ziren, eta 12.330 animalia kutsatu ziren Balkanetan.
- **2017an, 385** agerraldi bano ez ziren jakinarazi eta 850 animalia kutsatu ziren, batik bat Albanian (379 agerraldi), txertaketa erabat gauzatu ez zen eta azienda kalteberagoa zen

eremuetan.

- 2017an jakinarazitako agerraldi-kopuruaren **beherakadak agerian uzten du eskualde mailan egindako txertaketa masiboaren kanpainak eraginkorrak direla.**
- **Txerto bizi ahulduaren bidezko txertaketaren estaldura % 100ekoa da**, eta kutsatutako herrialdeetan (Grezia edo Mazedoniako Errepublika Jugoslaviar ohia besteak beste) lortutako immunitate kolektiboak drastikoki murriztu du gaixotasunaren hedapena 2017an noizbehinkako agerraldi batzuetara.
- **Hala ere**, azken agerraldi horiek erakusten dute **birusa oraindik ingurumenean eta/edo azienda-populazioan dagoela** eta berriro ager daitekeela animaliak kalteberak izaten direnean edo erabat immunizatuta ez daudenak gaixotasunarekin kontaktuan jartzen direnean.

Hau agindu horren esparruan egindako bigarren txostena da eta proiektuan inplikaturako herrialdeetatik jasotako datuetan oinarritzen da: Albania, Bulgaria, Kroazia, Mazedoniako Errepublika Jugoslaviar ohia, Grezia, Kosovo, Montenegro, Serbia eta Turkia.

[2016an, EFSAk Jakinarazpen bat argitaratu zuen](#), eta bertan azaldu zuen **txertaketa behar bezala aplikatzen denean, kaltetutako animalia batzuk hiltzea guztiak hiltzea** (gaur egun horixe eskatzen da EBn) **bezain eraginkorra dela gaixotasuna errotik kentzeko.**

Gaixotasunaren Europako epidemiologia

1988. urtera arte, gaixotasun hau Saharaz hegoaldeko Afrikan baino ez zegoen, baina gero Egiptora hedatu zen. 2015 bitartean, Afrikatik kanpoko agerraldi bat baino ez zen egiaztatu laborategian. 1989an izan zen, Israelen. Kutsatutako animalia guztiak edo horiekin kontaktuan egondako guztiak hil zituzten, eta txertaketa erabili zen kontrol-tresna gisa.

2013az geroztik, gaixotasuna Turkian ere badago, eta 2015eko ekainaz geroztik Europako bere aldean. Handik Greziara iritsi zen, eta hor 2015eko abuztuan jakinarazi ziren lehengo agerraldiak. Hortik aurrera, mendebalderantz hedatu zen. Grezian zein Balkanetako beste herrialde batzuetan txertoa jartzen hasi dira prebentzio gisa arriskuan dauden eskualdeetan, gaixotasuna gehiago heda ez dadin.

Grezia kaltetzen duen egungo agerraldiaren anduiek hedatzeko gaitasun handiagoa dute birusaren orain arteko anduia klasikoek baino. Bestalde, gaixotasuna Ekialde Ertainetik Armeniara hedatzen ari da, eta hortik Daguestánera (Errusia federazioko eskualdea) igaro da. Horixe izan da, hain zuzen ere, Errusiak bere lurraldean egin duen lehenengo jakinarazpena.

Nahiz eta **Espainian orain arte ez den dermatosi nodular kutsakorren agerraldirik jakinarazi**, ezagutu egin behar dira gaixotasunak kontrolatzeko eta errotik kentzeko beste herrialde batzuetan erabiltzen dituzten estrategiak.

Informazio interesgarria

[DNKren egoera epidemiologikoari buruzko txostena](#) - MAPAMA, 2016

[DNKren aurrean gauzatu beharreko ekintzei buruzko eskuliburu praktikoa](#) - MAPAMA, 2016

Hegazti-gripea dagoen eremuetako arrautzak etiketatzeko irizpide berriak 17/11/27

Orain arte, 2008. urteaz geroztik, arrautzen ekoizleek produktuak landako produktu edo produktu ekologiko gisa merkaturatzen jarraitu ahal zuten, baita oiloak gehienez ere 12 astean aire zabalerara ateratzen ez baziren ere. Arrautzak etiketatzeko irizpidearen azken aldaketarekin, 2017ko azaroaren 25etik aurrera, 16 astera luzatuko da epe hori.

Horrela, Europako Batzordeak zuzenean erantzungo die EBko abeltzainek “aire zabalerako” abeletxeek izan ditzaketen diru-galeren inguruan dituzten zalantzei. Hegazti-gripea izateko arrisku handia dagoen kasuetarako, EBko albaitaritza-arauek exijitzen dute oiloak instalazioen barruan eduki daitezela, hegazti migratzaileen eraginez kutsatzeko arriskua murrizteko.

Merkaturatzeari buruzko arauak lehendik ere aukera ematen zuten arrautzak parkerako sarbidea duten oiloen arrautza gisa etiketatzeko, baita hegaztiak gehienez ere 12 astean barruan edukitzen baziren ere. Alabaina, gaur egun uste da epe laburregia dela hori, EBn 2016an izan zen gripegerraldia kontuan harturik, gripea sortu zen eremuetan oso luze jo baitzuten agerraldiek.

Arau berriek, gainera, adierazten dute hegazti-loteetan aplikatuko dela aldaketa (eskualdeetan edo abeltzaintza-ustategietan aplikatu beharrean). Horri esker, mugatze-aldian animalia-lote berriak sartu dituzten abeletxeek osorik baliatu ahal izango dute eskubide hori: abeletxe bereko banakako saldo bakoitzeko arrautzak libre gisa etiketa ditzakete 16 asteko epe osoan, aire zabalerako sarbidea mugatzen bada, abeletxeak mugak noiz bete behar dituen kontuan hartu gabe.

Gaur egun, EBn 390 milioi oilo inguru daude, eta horietatik 54 (% 14) aire zabalean hazitakoak dira. Landako oiloen arrautzak bereziki garrantzitsuak dira Erresuma Batuan (oiloen % 53 herrialde horretan hazten dira), Irlandan (% 40), Austrian (% 21), Frantzia (% 18), Alemanian (% 18) eta Herbehereetan (% 15). Hazkuntza-sistema “alternatibo” horien garrantziari dagokionez, Erresuma Batuak dauka EBko landako oilo gehien (% 41), eta ondoren Alemaniak (% 17), Frantziak (% 16) eta Herbehereek (% 10).

2016/17an hegazti-gripearen ondorioz ezarritako mugek inpaktu larria izan zuten Alemanian, Herbehereetan, Erresuma Batuan, Belgikan, Frantzia eta Irlandan.

[Europako Batzordearen prentsa-oharra](#)

Hegazti-gripea European zein egoeratan dagoen aztertu dute 17/10/31

EFSAk, Gaixotasunen Prebentzio eta Kontrolerako Europako Zentroak (ECDC), hegazti-gripeari buruzko EBko erreferentziazko laborategiek eta hegazti-gripearen eraginpean dauden estatu kideetako agintariak txosten bat argitaratu dute hegazti-gripea EBn eta mundu osoan nola dagoen azaltzeko, eta hiru hilean behin eguneratu eta kaleratuko dute.

Txostenean, EBn 2016tik 2017ra izandako “azken” agerraldiak zehaztu dituzte. Bildutako datuen arabera, **H5N8 anduiak eragindako patogenotasun handiko hegazti-gripea (IAAP)** Europako 29 herrialdetara zabaldu zen, eta **EBn inoiz erregistraturiko epidemia handiena izan zen**, hegazti-tako agerraldien kopurua, hedatze geografikoa eta hildako basoko hegaztien kopurua kontuan hartuta.

Lehenengo agerraldiak aldi batez iraun zuten hegaztiekin lotutako sektore guztietan, baina ondoren gehiago hedatu ziren uretako hegaztien etxeko espezieen artean.

Hegazti-gripearen eraginpean egon diren EBko estatu kide guztien ahaleginari esker, eskortako hegaztien, hegazti gatibuen eta basoko hegaztien kasuen deskripzio epidemiologikoa egin ahal izan da, eta estatu kide bakoitzean aplikaturiko neurriei buruzko informazioa eskuratu da.

Bestalde, txostenaren egileek azpimarratu dute datu gehiago lortu behar direla eskortako hegaztien populazioaren egiturari buruz, datuak eta arrisku-faktoreak errazago aztertu ahal izateko. Era berean, proposatu dute kontrol-jarduerekin lotutako definizioak guztiek ulertzeko moduan azaltzea eta aplikatzea, eta EBko estatu kideen bidez horiei buruzko informazioa ematea.

Gainera, txostenean azaltzen dutenez, nahiz eta agerraldiak iraun bitartean gizaki ugari egon ziren eskortako hegazti kutsatuen eraginpean, ez da identifikatu gripea gizakiengana transmititu den kasurik.

Beste kontinenteetako agerraldiei dagokienez, hegazti-gripearen egoera monitorizatu ondoren ikusi da arriskua dagoela Asiako IAAP A (H5N6) birusa distantzia luzera hedatzeko mendebaldeko Europako negu-tokietarantz, aurreko urteetan IAAP (H5N8) eta IAAP (H5N1) birusekin gertatu zen moduan. Gainera, Afrikan bizkor ari da eboluzionatzen IAAP (H5N8) eta (H5N1) birusek sortutako egoera.

Halaber, txostenean ondorioztatzen denez, EBn ez da jakinarazi (H5N1), (H5N6), (H7N9) eta (H9N2) subtipoek gizakietan eragindako kasurik. Birusok gizakiei transmititu zaizkieneko kasuak eremu jakin batzuetan baino ez dira jakinarazi; nagusiki, Asian eta Egipton, basoko hegaztiekin eta/edo eskortako hegaztien populazioekin interakzio sakona egon den lekuetan.

[Hegazti-gripearen txostena: 2016ko urria - 2017ko abuztua](#)

Hegazti-gripearen sartzeko arriskuaren eta EBko zaintza-ikuspegiaren berrikuspena

Bestalde, EFSAko adituen talde batek eredu matematiko bat garatu du, eta erakutsi du EBko basoko hegazti "nahiko" handien populazioak kutsatzen direnean areagotu eta heda daitekeela birusa.

Iraganean, ziur asko basoko hegazti migratzaileen bitartez sartuko zen EBn patogenotasun handiko hegazti-gripearen birusa.

Adituek diotenez, patogenotasun gutxiko hegazti-gripearen (IABP) birusak IAAParen birusaren pareko gehieneko pebalentzia mailak izan ditzake basoko hegaztien populazioetan. Hala ere, kalkulatu zuten hegazti-ustiatuek arrisku txikiagoa dutela IABParen eraginez kutsatzeko IAAParen eraginez kutsatzeko baino.

[EFSAk hegazti-gripeari buruz egindako balorazio berriak](#)

BEEn kasuak pentsuak erabat debekatu ostean jaiotako animalietan 17/07/20

2005etik 2015era bitartean, EBko 73.000.000 behi ingururi probak egin zizkieten behien entzefalopatia espongiformea (BEE) zeukaten aztertzeke; behi horietatik, debekuaren ostean jaiotako 60 animaliak emaitza positiboa izan zuten BEE klasikoaren kasuan. BEEn kasuan emaitza positiboa izan zuten animalien kopurua 1.259ra areagotzen da, debekuaren aurretik jaiotako abereak kontuan hartzen badira.

Bestalde, BEEn kasu klasikoak nabarmen gutxiago dira EBn urteek aurrera egin ahala: 2005ean 554 kasu jakinarazi ziren, eta 2015ean, berriz, bi besterik ez (biak debekuaren ostean jaiotakoak ziren).

Garbi dago Europak laurogeiko krisialdiaren ondoren BEEn eman dion erantzunari esker izugarri murriztu dela gaixotasunaren prebalentzia behietan. Hala ere, oraindik ere kasu bakan batzuk

erregistratzen dira EBn; hori dela eta, Europako Batzordeak kasuon jatorria ikertzeko eskatu zion EFSari.

EBn BEE kontrolatzeko oinarrizko neurria ganaduaren elikaduran animalia-proteinak debekatzea izan zen. Izan ere, BEE pentsu kutsatuen bitartez transmiti dakieke behiei, batez ere bizitzako lehen urtean.

BEE klasikoaren hirurogei kasu jakinarazi dira EBren debekua 2001ean ezarri ondoren jaiotako behiekin lotuta. Animalia horietako bat ere ez zen elikakatean sartu. Nabarmentzekoa da BEE klasikoa gizakiei transmiti dakiekeen BEE mota dela. Batzordeak EFSari eskatu zion zehaztu zezala ea kasu horiek pentsu kutsatuek eragin zituzten edo bat-batean sortu ziren, hau da, bistako kausarik gabe.

EFSako adituek ondorioztatu zuten pentsu kutsatuak direla infekzio-iturri probableena. Horren arrazoia da BEE eragiten duen agente infekziosoa urte askoan aktibo egoteko gai dela. Litekeena da behiek pentsu kutsatuak jan izana, BEEren agente infekziosoa presente zegoelako janaria gordetzean edo manipulatzetan. Bestalde, baliteke pentsu kutsatuen osagaiak EBtik kanpoko herrialdeetatik inportatu izana, eta horrek ere eragin litzake BEE kasuak.

Adituek ezin izan zituzten beste kausa batzuk bazter utzi, kasuak banan-banan ikertzea oso zaila delako. Izan ere, alde batetik, gaixotasuna luzaroan inkubatzen da, eta, bestetik, jarraipen-ikerketa egitean, abeletxeetan ez zegoen informazio zehatz nahikorik, eta horrek zaildu egin zuen ikerketa.

[Informazio gehiago](#)

Hegazti-gripea Frantzian 17/07/07

Ekainaren 30ean patogenotasun handiko H5N8 hegazti-gripearen (**H5N8 PHHG**) kasu bat **baieztatu** zen Frantzian; zehazki, Brillon hirian izan zen, herrialdeko Nord departamenduan.

Frantziako azken agerraldia martxoaren 17an jakinarazi zen, eta hau da gaur egungo kasuen kopurua:

- **485 agerraldi abeltegi komertzial eta ez-komertzialetan.**
- **55 kasu hegazti basatietan.**

Fokuaren jatorri izan diren instalazioak **Tournai-en** (Belgika) **dauden beste instalazio batzuetatik 15 km-ra** daude; bertan hegazti ez-komertzialak dituzte eta uste da fokua **merkatu batean erositako uso eta oilaskoek** eragina izan daitekeela.

Ekain hasieratik hegazti-gripearen kasu gehiago ere baieztatu dira Belgikan, nagusiki apaingarri gisa hazten diren hegaztietan.

Birusa zabal dadila saihesteko, osasun-agintaritzek zenbait neurri hartu dituzte kaltetutako zonaldean, eta 3 eta 10 km-ko babes- eta zaintza-eremuak ezarri dituzte fokuari inguruan. Zonalde horietan hegaztien jabeek, profesionalak izan edo ez, dagozkien biosegurtasun-neurriak aplikatzea

espero da.

- [Hegazti-gripearen egoera Espainian eta Europan](#) - Elikaren berria (2017/04/19)
- [Frantziako hegazti-gripeari buruzko informazio eguneratua](#) - Frantziako Nekazaritza eta Elikadura Ministerioa (alim`agri).

Bektoreek transmititutako gaixotasunei buruzko informazio-mapak 17/05/26

Europako Batasunak eskatuta, EFSAren Animalien Osasun eta Ongizate Taldeak [36 mapa interaktibo](#) egin zituen, bektore bidez transmititzen diren gaixotasunen (VBD -ingeleseko siglak-) ezaugarri nagusiak laburbilduz. Mapa horiek webgunean ikus daitezke.

Adituen taldeak 36 VDBetako bakoitzak Europan sartzeko zuen arriskua neurtu zuen, banaka; zehazki, ganaduaren edo etxeko animalien mugimenduaren ondorioz sar daitezke. Horretarako, metodo erdikuantitatibo bat erabili zuten, arriskuaren alderdi esanguratsu guztiak kontuan izateko (MINTRISK eredua), baina EFSAk Europara egokitua (VBD-RISK eredua).

VBD eragile guztietatik (36) zortzik bakarrik izan zuten EBN sartzeko moduko tasa globala (sarrera-tasa, bektorearen transmisioa eta establezimendua kontuan hartuta neurtzen da), eta tasa hori urtean 0,001 sarrera baino gehiagokoa dela kalkulatu zuten. Hona hemen zortzi VBD horiek: Krimea eta Kongoko sukar hemorragikoa, mihi urdinaren birusa, Nilo mendebaldeko sukarra, Schmallenberg birusa, Hepatozoon canis, Leishmania infantum, Bunyamwera birusa eta Highlands J birusa.

Zortzi gaixotasun horien urteko hedapena ebaluatu zen, eta EBN erabilgarri dauden prebentzio- eta kontrol-neurriak ezartzeko beharra zehaztu zen. Horrez gain, VBDen hibernatzeko aukera ere ebaluatu zen, baita osasun publikoan, animalien osasunean eta nekazaritzako ekoizpenean izan dezaketen eragina ere.

Gainerako 28 VBDen sarrera-tasa oso txikia zela ondorioztatu zen eta, horrenbestez, ez zen horiekin loturiko beste ebaluaziorik egin. Arriskua ebaluatzeko erabilitako parametro batzuek zalantzak sorrarazten dituzte eta gaixotasunaren egoera ezegonkorra da edo ezin da aurreikusi; hori dela eta, informazio gehiago eskuratutakoan ebaluazioa eguneratzea gomendatzen da.

Arriskuen ebaluazioa EBko eskualde handietarako eta VBD eragile asko aintzat hartuta egin zen; horrenbestez, lehen hautaketatzat baino ez da hartu behar. VBD jakin baten arrisku-ebaluazio zehatzagoa nahi izanez gero, nazio-mailakoa edo nazioz gaindikoa, EFSA-VBD-RISK eredua doan eskura daiteke.

H5N5 eta H5N8 motako PHHGaren egoera European 17/04/19

2016ko urriaren 28tik **2017ko apirilaren 3ra**, honako hauek jakinarazi dira European:

- **PHHGaren 1.095 foku etxeko hegaztietan**
- **49 gatibu dauden hegaztietan**
- **1.499 hegazti basatietan**

Ikusi txostena: "[Hegazti-gripearen egoera Eurpan, 2017ko apirilaren 3an](#)" - MAPAMA

[OIEk martxoaren 13ko txostenean](#) adierazi bezala, Ipar Hemisferioan gero eta handiagoa da neguan hegazti-gripearen agertzeko arriskua.

2016 eta 2017an, arrisku horren eraginez, **H5N8** kasu ugari agertu dira **European**, eta **H5N6** kasu ugari, berriz, **Asian**.

Urtaroaren arabera gorabeherak badaude ere, urte osoan zehar dago arriskua, birusa hegaztietan egonkortu baita eta bertan mantentzen baita.

Hala ere, azpimarratu beharra dago hegazti-gripearen andui zoonotikoak direla osasun publikoarentzat arriskutsuenak; andui horiek endemiko bilakatu dira Txinan (H7N9) eta Afrika zein Asiako hainbat eskualdetan (H5N1).

Espainiako egoera

Estatuaren eta Europar Batasunaren barruko mugimenduak mugatzen zituzten indarreko neurri guztiak kendu egin dira.

2017ko otsailaren 23an, Kataluniako Generalitateko albaitaritzaren arloko agintariek **H5N8 motako PHHGaren foku bat hauteman zuten Gironako probintzian**, loditzeko ahateen ustiategi batean. Hurrengo egunetan, martxoaren 1era arte, beste 9 foku hauteman ziren, 8 Girona probintzian eta 1 Bartzelonan.

Berehala ezarri ziren legediak zehazten dituen honako neurri hauek: kaltetutako ustiategietako hegaztiak hiltzea, ustiategiak garbitzea eta desinfektatzea, eta 3 kilometroko babes-gune bat eta 10 kilometroko zaintza-gune bat ezartzea fokuen inguruan; gune horietan, hegaztien eta haien produktuen mugimendua murriztu zen.

Batzordearen 2017/417 (EB) Exekuzio Aginduaren arabera, **Espainian kalteak jaso dituzten lurraldeetako babes- eta zaintza-guneetako murrizketa-neurriek 2017ko apirilaren 1era arte egon behar zuten indarrean**. Egun hori iritsita, ez da gaixotasunaren kasu berririk hauteman; ondorioz, Estatuaren eta Batasunaren barruko mugimenduei jarritako murrizketa guztiak bertan behera gelditu dira.

Beste herrialde batzuekiko merkataritzari dagokionez, Lehorreko Animalien Osasun Kodeak 10.4.3 artikuluan xedatzen du herrialde edo lurralde batek bere osasun-estatusa berreskuratu ahal

izango duela kaltetutako ustiategi guztiak desinfektatzen dituenetik hiru hilabetera. Hori dela eta, **Gironako probintziak eta Bartzelonako Ekialdeko eta Mendebaldeko Vallés eskualdeek beste herrialde batzuekin merkataritza aritzeko mugak 2017ko ekainaren 2ra arte mantenduko dituzte.** Une horretan, beste kasurik hauteman ez bada, Espainiako lurralde osoak nahitaez aitortu behar den hegazti-griperik gabeko herrialdearen estatusa berreskuratuko du.

Espainiako legedia

Joan den martxoaren 16an, [APM/233/2017 Agindua](#) argitaratu zen. Horrek APA/2442/2006 Aginduko eranskinak aldatzen ditu, eta bertan hegazti-gripearen aurrean babesteko neurri zehatzak ezartzen dira. Besteak beste, hau dio:

- **Hegazti-gripearen sartzeko arrisku handia duten guneak dira padurak, ibaiertzak, kostaldeak, aintzirak eta 1. eranskinean aipatzen den beste edozein hezegune.**
- **Arrisku faktoreak** dira 3. eta 4. artikuluetan zerrendatutakoak.